

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7P/47/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313210044
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Žideková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5313210044.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v právnej veci navrhovateľa: J. O., E.. X. X. XXXX, I. Č. XXX, právne zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s. r. o. so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, IČO: 36866849, proti odporkyňi: A. O., X.. S., E.. XX. X. XXXX, J. I. Č. XXX, W. E. B. I. XXX, XXX XX I., Č. X., za účasti O. O., E.. XX. X. XXXX, I. Č. XXX, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s. r. o. so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, IČO: 36866849, v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca, sp. zn. 14C 52/2011 zo dňa 20. 5. 2011, ktorým bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť odporkyne k navrhovateľovi v sume 80,- € mesačne, v časti týkajúcej sa výšky výživného m e n í tak, že odo dňa 30. 9. 2013 u r č u j e výšku vyživovacej povinnosti odporkyne k navrhovateľovi v sume 130,- € mesačne, ktorú je odporkyňa povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa.

Splatné výživné za obdobie od 30. 9. 2013 do 30. 6. 2015 v sume 1 050,- € j e odporkyňa p o v i n n á uhradiť v mesačných splátkach po 30,- € spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Návrh vo zvyšku s a z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Podaným návrhom doručeným súdu dňa 30. 9. 2013 sa otec navrhovateľa, ktorý bol v čase podania návrhu maloletý domáhal zvýšenia výživného zo sumy 80,- € mesačne na sumu 130,- € mesačne. V návrhu uviedol, že s odporkyňou majú dve spoločné deti a to plnoletú dcéru O. a syna J.. Odo dňa právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Čadca, sp. zn. 14C/52/2011 zo dňa 20. 5. 2011, ktorým bolo upravené výživné na mal. J. na čas po rozvoďte došlo k značnej zmene pomerov na jeho strane, ako aj na strane syna J.. J. v čase rozhodovania navštevoval 8. ročník ZŠ v Č., avšak v súčasnosti navštevuje 2. ročník na S. F. Š. B. W. S. K. D. E. D.. Do školy musí z Č. dochádzať až do D. E. D., s čím sú spojené zvýšené výdavky najmä na cestovné. Navyše od času, keď bol syn na ZŠ vyrástol a s rastúcim vekom vzrástli aj výdavky na stravu a oblečenie. Donedávna pracoval vo firme G. D. K. I., Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny mu však stanovil podmienku, že ak chce mať syna J. po rozvoďte v osobnej starostlivosti a žiť s ním, musí pracovať poblízku. Z toho dôvodu od septembra 2011 začal pracovať ako tesár pre firmu G. D. K. L. - A., kam denne z domu dochádza. Poberá 10 300,- Kč v čistom. Navyše má zdravotné problémy, ktoré obmedzujú jeho možnosti nájsť si prípadne iné zamestnanie. Má vysoký krvný tlak a problémy s hrubým črevom. Mesačne platí poisťku pre dcéru vo výške 12,55 €, pre syna 11,22 €, pre seba 2,99 €. Pre dcéru platí i stavebné sporenie vo výške 120,- € mesačne. Okrem

toho má výdavky na kúrenie vo výške približne 509,- €. Na telefón a internet pre seba a syna potrebuje približne 36,- € mesačne. Elektriku uhrádza vo výške 83,- € mesačne, daň za psa 5,- € ročne, daň z nehnuteľnosti 19,90 € ročne, odvoz odpadu 22,93 € ročne. Za vodu platí približne 20,- €. Pomery od posledného rozhodovania Okresného súdu sa značným spôsobom zmenili a to najmä s prihliadnutím na vek syna a prechodom zo základnej školy na strednú školu, navyše mimo miesta jeho bydliska.

Súd v priebehu konania zisťoval pobyt odporkyne, pričom zistil, že odporkyňa sa zdržiava v Č. X.. Následne súd na žiadosť odporkyne vykonal výsluch odporkyne prostredníctvom dožiadania F. S. K. J.. Odporkyňa pri výsluchu dňa 27. 3. 2015 uviedla, že s navrhovaným zvýšením výživného nesúhlasí. Nesúhlasí s tým, že otec navrhovateľa uvádza, že má zvýšené výdaje s tým, ako syn rastie, rástol pritom aj skôr na základnej škole. Ďalej uviedla, že má vedomosť, že syn má príležitostné príjmy, podáva daňové priznanie, fajčí a požíva alkohol. Je schopná platiť výživné tak ako doposiaľ, nie viac. Keď má syn narodeniny, meniny alebo na Vianoce mu posielala oblečenie, topánky a pod. Syn ale o jej darčeky nemá záujem, chce posielat iba peniaze. Nechce zasielať vyššiu čiastku výživného s odôvodnením, že ho nemieni podporovať v pití alkoholu, fajčení a podobných aktivitách. Je rozvedená, žije sama v rodinnom dome v I., kde má prenajatú jednu izbu a obýva i spoločné priestory. Je zamestnaná v spoločnosti O. G., S.. X.. F. na pile, na linke, kde sa vyrábajú palety. Zmluvu má do 31. 3. 2015. Nevie uviesť, či jej zmluva bude predĺžená. Pokiaľ ide o jej príjem, poukázala na potvrdenie zamestnávateľa o priemernom zárobku, ktoré súdu predložila. Nevlastní žiaden nehnuteľný majetok, je vlastníčkou osobného automobilu zn. Honda, ktorý je zatiaľ v BSM, nakoľko doposiaľ nedošlo k jeho vyporiadaniu. Je zdravá, ale má náročnú fyzickú prácu, stáva sa, že ju bolia kĺby, niekedy užíva lieky a dochádza na rehabilitácie. Rehabilitácie hradí poisťovňa, ale pokiaľ dostane lepiace pásky, ktoré bolesť uvoľňujú, tieto si musí platiť a to za jednu pásku 60,- Kč. Na rehabilitácie dochádza do O., ktorá je vzdialená asi 10 km od I., s čím má spojené náklady súvisiace s dopravou na rehabilitácie. Pokiaľ ide o jej náklady na živobytie, poukázala na prehľad mesačných výdavkov, ktoré predložila súdu. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére, ktorá má 21 rokov. Súdom bola zverená do jej osobnej starostlivosti. Dcére sa snaží pomáhať, táto žije s priateľom, momentálne je tehotná, je chorá, trpí epilepsiou, chodí s ňou do Bratislavy na neurológiu a do endokrinologickej ambulancie, liečba je nákladná. Otec mal na dcéru stanovené výživné, čiastka ale nebola dostatočná, preto sa snažila a snaží dcéru finančne pomáhať. Nemá žiadne úvery v bankových inštitúciách, má len dlhy u známych. Pôžičky si brala napr. aby zaplatila elektriku a pod.. Dlhy neprevyšujú čiastku 50 000,- Kč. Ďalej platí sebe a dcére životnú poisťku, spolu vo výške 957,- Kč v spoločnosti Č. Z.W., W. S... Nežiadala, aby bola predvolaná na pojednávanie na Okresnom súde Čadca, súhlasila s tým, aby súd pojednával v jej neprítomnosti.

V písomnom vyjadrení k návrhu (čl. 46) odporkyňa uviedla, že otec dcére O. neplatí poisťku 12,55 € mesačne, táto sa platila štvrťročne a bola zrušená 21. 4. 2013, taktiež neplatí poisťku na syna mesačne, ale štvrťročne a ani neplatí pre dcéru stavebné sporenie vo výške 120,- € mesačne, ktoré sa platilo ročne a to bolo ukončené začiatkom roku 2013.

Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní dňa 30. 6. 2015 navrhla, aby súd pripustil zmenu návrhu tak, aby súd zvýšil výživné na sumu 150,- € mesačne (navrhovateľ pôvodne žiadal zvýšenie výživného na sumu 130,- € mesačne). Odôvodnila to tým, že navrhovateľ bude študovať na nadstavbovom štúdiu, kde budú jeho výdavky vyššie. Súdom na pojednávaní uznesením sp. zn. 7P/47/2013 zo dňa 30. 3. 2015 zmenu návrhu pripustil.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom otca navrhovateľa O. O., prečítaním podstatného obsahu listinných dôkazov, nachádzajúcich sa v spise, oboznámením zápisnice o vykonaní dôkazu - výsluchu odporkyne pred dožiadaným súdom, oboznámením podstatného obsahu pripojených spisov Okresného súdu Čadca, sp. zn. 14C/52/2011, 7C/286/2014 a 4P/86/2012 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

Navrhovateľ v priebehu konania (dňa 9. 2. 2015) dosiahol plnoletosť. Pri výsluchu na pojednávaní žiadal, aby súd zvýšil výživné aj za obdobie po dosiahnutí plnoletosti na sumu 150,- € mesačne. V súčasnosti navštevuje S. F. Š. S. W. B. K. D. E. D., ukončil 3. ročník s výučným listom. Od septembra 2015 nastúpi na nadstavbové štúdium, na ktoré je prijatý. Do školy cestuje autobusom, prestupuje v Č.. Každé dva týždne si dobíja kartu kreditom 20,- €, preto ho cestovné vyjde okolo 40,- € mesačne. Na obedy do školy nechodil, kupoval si svačinu, na ktorú dostával 2,- € denne a keď prišiel zo školy, tak sa doma najedol. V škole mávali týždeň vyučovanie a týždeň prax. Na prax si dokupoval montérky aj obuv. Záujmové krúžky

nemá. Odporkyňa mu nedávala žiadne peniaze, ani keď mal birmovku, alebo narodeniny, akurát asi 3 roky dozadu mu dala topánky, tričko a čokoládu. Na jeho strane nastala zmena pomerov najmä v tom, že začal študovať na strednej škole, kde musí dochádzať a tým má zvýšené výdavky najmä na cestovné. Fajčí a požíva alkoholické nápoje len príležitostne a to vtedy, keď si ide niekde s kamarátmi sadnúť 1 - 2x do mesiaca. Minulý rok si bol privyrobiť, pretože otec mu nemôže dať toľko peňazí, ako by potreboval. Pracoval cez letné prázdniny v I., zarobil okolo 200,- €, pracoval tam 7 týždňov. Inak si neprivyrábal.

Otec navrhovateľa uviedol, že od posledného rozhodnutia sa zvýšili výdavky po všetkých stránkach, najmä však v súvislosti s nástupom syna na strednú školu. Už 3x mu kupoval nové montérky, jedny vyjdú okolo 14,- €, tiež sa mu kupovali školské pomôcky, ktoré potreboval na prax. Za tri roky to spolu vyšlo okolo 50,- €. Na cestovné do školy dal synovi 2x do mesiaca po 20,- €, tiež mu dával každý deň 2,- € na svačinu, lebo na obedy do školy nechcel chodiť, najedol sa potom doma. Zo školy niekedy chodievali na výlety, bolo to asi 2x do roka, vždy mu dal aspoň 10,- € aby mal nejaké peniaze. Za telefón synovi a za internet platil okolo 36,- € mesačne. Býva v rodinnom dome spolu so synom, svojou priateľkou a jej synom. Za elektriku platia 80,- € mesačne, za vodu 20,- € ročne, palivo 509,- € ročne, ďalej má poplatky za odpad a dane. Do konca roka 2014 platil výživné na dcéru O. O. vo výške 130,- € mesačne. Synovi platil poisťku vo výške 11,22 €, kým nedovršil 18 rokov. Nevie, či ju bude platiť i naďalej. Dcére poisťku neplatí, túto platil len kým dovŕšila 18 rokov. Taktiež neplatí dcére stavebné sporenie asi od roku 2012. Ďalej vzrástli náklady na stravu a oblečenie. Jeho priateľka do domácnosti prispieva sumou asi 250,- € mesačne, hoci má vysoké výdavky. V čase podania návrhu pracoval v spoločnosti G. D. K. L. - A., kde pracoval do marca 2014, potom ale musel zmeniť prácu, pretože ho za 4 mesiace nevyplatili. Od apríla 2014 bol na úrade práce asi 9 mesiacov, prácu si zháňal, ale každý chcel, aby bol evidovaný na úrade a popri tom robil, on si však hľadal zamestnanie na riadny pracovný pomer. Potom sa zamestnal v spoločnosti J., S.. X. F., kde pracuje až doposiaľ. Ďalej uviedol, že nie je pravdou, žeby odporkyňa dcéru podporovala, pretože dcéra potom, ako dovŕšila 18 rokov sa presťahovala k svojmu priateľovi. Odporkyňa zobrala auto do Čiech s odôvodnením, že ho potrebuje pre dcéru, ale s autom nikdy v Bratislave s dcérou nebola. Akurát len 2x tam bola vlakom a potom už dcéra chodievala so svojim priateľom. Odporkyňa v Č. neplatí žiaden nájom za byt, v minulosti mala v nájme byt, v ktorom bývala dcéra, táto tam už rok nebýva. Odporkyňa nemá žiadne výdavky, žije len sama seba a on by chcel dopriať synovi to, čo majú aj ostatné deti. Odporkyňa býva v Č. X. už asi 3 roky, býva v rodinnom dome so svojim priateľom, ktorý patrí jej priateľovi. V budúcnosti bude mať ďalšie výdavky, pretože s odporkyňou sa dohodli na vypořádání BSM a od budúceho mesiaca jej bude platiť 170,- € mesačne.

Zo správy obce Č. zo dňa 30. 1. 2014 (čl. 52) vyplýva, že odporkyňa mala odo dňa 1. 2. 2012 v užívaní obecný nájomný byt č. 169/18, kde má stále trvalý pobyt. Nájom ukončila dňom 30. 6. 2012. Obecný úrad nemá vedomosť o tom, kde momentálne žije. Otec navrhovateľa má trvalý pobyt v rodinnom dome č. XXX, ktorého je vlastníkom.

Zo správy spoločnosti I. S., W.. S. zo dňa 17. 2. 2014 (čl. 54) vyplýva, že odporkyňa ukončila s ich spoločnosťou pracovný pomer dňom 31. 3. 2012 dohodou.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 21. 1. 2014 (čl. 41) vyplýva, že navrhovateľ býva spolu s otcom v rodinnom dome, obývajú 3 izby a kuchyňu. Hygiena domácnosti je na primeranej úrovni. Otec pracuje v spoločnosti G. T. L. - A., príjem uviedol 10 350,- Kč, t.č. je práceneschopný. V súčasnosti žije otec v ťažkej sociálnej situácii, zamestnávateľ ho vyplácal len čiastočne, finančne im vypomáhajú starí rodičia. Podľa udania otca, matka sa so synom stretáva asi 1x ročne, nezakupuje synovi žiadne darčeky na narodeniny a meniny. Náklady: energia 83,- € mesačne, tuhé palivo 700,- € ročne, cestovné dieťaťa do školy 40,- € mesačne, poisťka 12,- € mesačne, poplatky za smeti, vodu, daň z nehnuteľnosti, nákup pracovného oblečenia dieťaťa 10,- € mesačne. Zdravotný stav otca dobrý. Všetky školské pomôcky a poplatky uhradil bez akejkoľvek finančnej pomoci matky. J. je študentom 2. ročníka B. Q. K. D. E. D., učí sa dobre. Od posledného rozhodnutia súdu sa otcovi podstatne zvýšili náklady, prihladiť na vek dieťaťa a nástup na strednú školu. Matka okrem výživného ničím neprispieva. Úrad nezistil nedostatky v starostlivosti zo strany otca, pričom doporučil výživné zvýšiť na sumu 130,- € z dôvodu opodstatnených potrieb dieťaťa a zvýšenia nákladov.

Otec navrhovateľa bol zamestnaný v spoločnosti G. D., S.. X. F. od 23. 9. 2011 do 20. 3. 2014, pričom od 20. 12. 2013 do 19. 3. 2014 bol práceneschopný. V mesiaci január 2014 mu bola vyplatená náhrada mzdy za nemoc vo výške 3 512,- Kč. V mesiaci marec mu bola preplatená dovolenka, pričom hrubá

mzda činila 5 961,- Kč. Čistá mzda bola 5 304,- Kč. Neboli mu vyplácané žiadne diéty, ani daňový bonus. Zo mzdy mu neboli vykonávané žiadne zrážky (správa G. D., S.. X.. F.. na čl. 161). Z potvrdenia bývalého zamestnávateľa otca navrhovateľa G. D., S.. X.. F.. zo dňa 20. 1. 2014 (čl. 46) vyplýva, že priemerný mesačný čistý príjem otca bol vo výške 10 357,- Kč.

Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa otca navrhovateľa spoločnosti J., S.. X.. F.. zo dňa 10. 6. 2015 (čl. 172) vyplýva, že otec navrhovateľa za obdobie od 1/2015 do 5/2015 dosahoval čistý priemerný mesačný príjem 398,13 € a priemernú mesačnú mzdu 317,49 €.

Z potvrdenia Daňového úradu Žilina, pob. Čadca, zo dňa 24. 6. 2015 (čl. 164) vyplýva, že navrhovateľ podal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2014, v ktorom uviedol úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov 462,- €, základ dane 429,66 €, daň 0,- €.

Z potvrdenia zamestnávateľa odporkyne spoločnosti Jilos Horka, s. r. o. zo dňa 23. 3. 2015 (čl. 135) vyplýva, že odporkyňa v období od 10/2013 do 12/2014 dosahoval čistý príjem v celkovej výške 202 470,- Kč a v období od 1/2015 do 2/2015 bola priemerná čistá mzda odporkyne vo výške 13 046,- Kč (čl. 136).

Odporkyňa písomne špecifikovala mesačné výdavky, osobitne za mesiace 10/2013-12/2013 (čl. 119), osobitne za jednotlivé mesiace roku 2014 (čl. 120 - 123), kde uviedla výdavky napr. nájomné v Čadci, telefón pre dcéru, internet pre dcéru, cestové do práce, ubytovanie, energie, vodné v ČR, vodné, stočné v Čadci, lekárske vyšetrenia dcéry, úrazová poisťka, strava, oblečenie, hygiena, benzín na rehabilitácie O. a pod.

Okresný súd Čadca rozsudkom sp. zn. 7C/286/2014 zo dňa 20. 2. 2015 s účinnosťou odo dňa 1. 9. 2014 zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa O. O. voči odporkyňi O. O., ktorá bola určená rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 14C/52/2011 zo dňa 20. 5. 2011. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14. 5. 2015.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Čadca, sp. zn. 4C/17/2012 v konaní o vyporiadanie BSM súd zistil, že Okresný súd Čadca uznesením, sp. zn. 4C/17/2012 zo dňa 7. 7. 2015 konanie zastavil, nakoľko navrhovateľka vzala návrh na začatie konania späť z dôvodu uzavretia dohody o mimosúdnom pokonaní účastníkov konania a mimosúdnom vyporiadaní BSM. V prílohovej obálke na čl. 46 je založená dohoda o vyporiadaní BSM a o urovnaní zo dňa 7. 7. 2015, z ktorej okrem iného vyplýva, že otec navrhovateľa O. O. sa zaviazal, že vyplatí odporkyňi A. O. titulom vyporiadania BSM a vyrovnania spoluvlastníckych podielov sumu 7 500,- € v pravidelných mesačných splátkach vo výške 170,- €, splatných posledný kal. deň príslušného kal. mesiaca, počnúc 1. splátkou splatnou v mesiaci júl roku 2015 pod stratou výhody splátok pri nezaplatení dvoch splátok nasledujúcich po sebe.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine,

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 Zákona o rodine

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

S poukazom na § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine súd skúmal k akej zmene pomerov na strane účastníkov od posledného rozhodnutia došlo a taktiež prihliadal aj na vývoj životných nákladov. Pod zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, či už na strane oprávneného, alebo na strane povinného. Zákon o rodine umožňuje ak sa menia pomery na strane rodičov, prípadne na strane detí samotných, aby výživné bolo novým spôsobom upravené. Samozrejme nejde o akúkoľvek zmenu, ale o takú zmenu, ktorá má význam pre záver, že výživné určené v predchádzajúcom rozhodnutí už nezodpovedá zmenenej situácii a to jednak na strane osôb výživou povinných, tak i osoby k výžive oprávnenej. V danom prípade bolo naposledy určené výživné odporkyne k navrhovateľovi rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 14C/52/2011 zo dňa 20. 5. 2011, ktorým súd manželstvo A. O. W. O. O. rozviedol a schválil rodičovskú dohodu na základe ktorej mal. J. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná platiť výživné vo výške 80,- € mesačne a mal. O. bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné vo výške 130,- € mesačne. V tom čase bol navrhovateľ žiakom 9. ročníka ZŠ K. Č.. Otec navrhovateľa bol zamestnaný v spoločnosti G. L., S.. X. F., jeho priemerný čistý mesačný zárobok bol 393,- €. Spolu s navrhovateľom bývali v rodinnom dome, kde bývajú i doposiaľ. Výdavky na elektrickú energiu boli cca 16,- € mesačne, na tuhé palivo cca 100,- € mesačne, internet cca 20,- € mesačne, poistenie navrhovateľa cca 11,22 € mesačne, doplatok za lieky na vysoký krvný tlak a antidepresíva otca navrhovateľa cca 5,- € mesačne. Ďalšie výdavky zahŕňali cestovné otca navrhovateľa do zamestnania cca 180,- € mesačne. Odporkyňa pracovala v spoločnosti I. K. Č., od 5. 5. 2011 prestúpila do spoločnosti J., kde pracovala do 20. 5. 2011, následne opäť začala pracovať v spoločnosti I. K. Č., jej priemerný čistý mesačný zárobok bol vo výške 275,- €. Bývala v prenajatom byte, za nájom platila 160,- € mesačne.

K podstatnej zmene pomerov pri zákonom predpokladanému (v § 78 ods. 3 Zákona o rodine) všeobecnému hľadisku zvýšenia životných nákladov od nadobudnutia právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom až do vyhlásenia rozsudku súdu v tejto veci, zaťažujúceho primerane všetkých účastníkov, došlo predovšetkým na strane oprávneného dieťaťa - navrhovateľa. Súdna rozhodovacia prax je jednotná v uznávaní začiatku štúdia na strednej škole za jeden z medzníkov, opodstatňujúcich vzhľadom na všeobecne predpokladané podstatne vyššie výdavky na dieťa študujúce na strednej škole, v porovnaní s dieťaťom na základnej škole, zvýšenie výživného na dieťa. Na strane navrhovateľa došlo k podstatnej zmene pomerov z dôvodu, že nastúpil na štúdium na strednej škole, v súčasnosti je študentom 3. ročníka S. F. Š. B. W. S. v D. E. D.. Od septembra 2015 bude navštevovať nadstavbové štúdium na tejto škole. V súvislosti s nástupom navrhovateľa na strednú školu nepochybne vzrástli jeho výdavky, jednak na zakúpenie školských pomôcok a potrieb, či už na vyučovanie, alebo na prax (napr. knihy, montérky, obuv), zároveň vzrástli výdavky na cestovné na sumu cca 40,- € mesačne. Nakoľko sa navrhovateľ nestravuje v škole, otec mu dával na svačinu 2,- € denne, čo vyjde mesačne na cca 40,- €. Ďalšie výdavky sú na telefón a internet vo výške 30,- € mesačne, školské výlety 20,- € ročne. Na strane otca navrhovateľa k podstatnej zmene pomerov nedošlo, naďalej dosahuje príjem v priemere cca 390,- € mesačne, rovnako ani výdavky na domácnosť sa podstatným spôsobom nezmenili. Na strane odporkyne došlo k podstatnej zmene pomerov, nakoľko v minulosti dosahovala príjem zo zamestnania 275,- € mesačne, v súčasnosti je jej príjem v priemere 16 872,50 Kč mesačne, čo pri prepočte konverzným kurzom, platným k 30. 6. 2015 1 € = 27,253 Kč činí sumu 619,11 €, čo znamená, že jej príjem vrástol min. dvojnásobne, a to o sumu cca 344,- €. U oboch rodičov navrhovateľa došlo k

zmene spočívajúcej v tom, že im zanikla vyživovacia povinnosť voči sestre navrhovateľa O. O., ktorá je schopná sama sa živiť. Pokiaľ odporkyňa poukazovala na to, že má naďalej vyživovaciu povinnosť aj k dcére, ktorej sa snaží finančne pomáhať, platí jej poisťku a chodí s ňou k lekárom na vyšetrenia do I., L., tieto výdavky súd pri rozhodovaní nebral do úvahy. Ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Čadca, sp. zn. 7C/286/2014 zo dňa 20. 2. 2015 dcéra O. ukončila štúdium na strednej škole 1. 9. 2014, od 2. 3. 2012 poberá invalidný dôchodok vo výške 177,80 € mesačne, žije v spoločnej domácnosti v prenajatom byte s priateľom, s ktorým čakajú dieťa, preto je schopná sama sa živiť a vyživovacia povinnosť rodičov k nej zanikla. Odporkyňa má v prvom rade vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi, ktorý sa naďalej štúdiom pripravuje na budúce povolanie, ktorý vzhľadom na túto skutočnosť nie je schopný sám sa živiť, nájsť si zamestnanie a zabezpečiť si pravidelný príjem na rozdiel od jeho sestry O.. Z rovnakých dôvodov nebral súd do úvahy výdavky uvedené odporkyňou na poisťku, telefón, nájom a internet dcére O. a náklady na sťahovanie dcéry O.. Súd ďalej nebral do úvahy výdavok označený odporkyňou ako nájomné v Čadci 90,- € mesačne, výdavky na elektrickú energiu, vodné a stočné za byt v Čadci, nakoľko odporkyňa už dlhodobo býva v Českej republike, súd nevidí žiaden dôvod, prečo naďalej platí nájom a výdavky súvisiace s bytom v Č., v ktorom nebýva a odporkyňa žiaden dôvod ani neuviedla. Otec navrhovateľa uviedol, že odporkyňa mala v minulosti v nájme byt v Čadci, v ktorom bývala dcéra, táto tam už ale rok nebýva a odporkyňa nemá v súvislosti s týmto bytom žiadne výdavky. Ako dôvodné výdavky odporkyne bral súd do úvahy náklady na ubytovanie v Č. X. 3 000,- Kč mesačne, stravu, oblečenie, hygienu, cestovné do zamestnania cca 600,- Kč mesačne, príležitostné výdavky na benzín, na rehabilitácie do O. a poisťku 591,- Kč. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzhľadom na preukázané zvýšenie výdavkov na strane navrhovateľa ako aj na základe preukázaného zvýšenia príjmu na strane odporkyne a zániku jej vyživovacej povinnosti k dcére Jane je doposiaľ určené výživné vo výške 80,- € mesačne nedostatočné a je dôvodné zvýšenie výživného o sumu 50,- € mesačne, t. j. na sumu 130,- € mesačne. Na druhej strane však navrhovateľ nepreukázal také zvýšenie výdavkov, odôvodňujúce zvýšenie výživného na sumu 150,- € mesačne, a pokiaľ navrhovateľ poukazoval na to, že k zvýšeniu výdavkov dôjde v súvislosti s nadstavbovým štúdiom od septembra 2015, je potrebné poukázať na to, že súd rozhoduje podľa stavu ku dňu rozhodnutia a na skutočnosti/výdavky, ktoré majú vzniknúť až v budúcnosti neprihliada. Zároveň má súd zato, že nie je ani v možnostiach a schopnostiach odporkyne platiť výživné vo výške, akú navrhoval navrhovateľ, preto súd zvýšil výživné na sumu 130,- € mesačne, počnúc dňom podania návrhu a vo zvyšku návrh ako nedôvodný zamietol. Pokiaľ odporkyňa poukazovala na to, že navrhovateľ si privyrába brigádnickou činnosťou, poukazuje súd nato, že išlo len o jednorazovú brigádu počas letných prázdnin a táto skutočnosť nemá vplyv na určenie výšky výživného, nakoľko súd mal preukázané, že navrhovateľovi bola vyplatená odmena v nízkej finančnej čiastke, pričom išlo len o ojedinelý príjem navrhovateľa (R 76/1968).

Odporkyňa doteraz prispievala na výživu navrhovateľa sumu 80,- € mesačne, nakoľko súd určoval výživné spätne za obdobie odo dňa podania návrhu, vzniklo za obdobie od 30. 9. 2013 do 30. 6. 2015 (do rozhodnutia súdu) odporkyne zameškané výživné vo výške 1 050,- € (130,- € - 80,- € = 50,- € x 21 mesiacov = 1 050,- €). Zameškané výživné povolil súd v zmysle § 160 ods. 1 O. s. p. odporkyne splácať v mesačných splátkach po 30,- € spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia a to vzhľadom na jej majetkové pomery.

O náhrade trov konania rozhodol súd tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko za obdobie do dosiahnutia plnoletosti navrhovateľa nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. a za obdobie po dosiahnutí plnoletosti navrhovateľa sa uplatňuje zásada úspechu podľa § 142 ods. 2 O. s. p., avšak navrhovateľ a odporkyňa mali v konaní len čiastočný úspech (súd návrhu v časti vyhovel a v časti návrh zamietol).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.